

מסכת ראש השנה

פרק א

א. ארבעה ראשי שנים הם. באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים, באחד בתשרי. באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמטין וליוכלות, לנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי. בית הלל אומרים, בחמשה עשר בו:

ב. בארבעה פרקים העולם נדון, בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בראש השנה כל באי העולם עוברים לפניו כבני מרון, שנאמר (תהלים לג) היוצר יחד לבם, המבין אל כל מעשיהם. ובהג נדון על המים:

ג. על ששה חדשים השלוחין יוצאין, על ניסן מפני הפסח, על אב מפני התענית, על אלול מפני ראש השנה, על תשרי מפני תקנת

המועדות, על כסלו מפני חגכה, ועל אדר מפני הפורים. וכשהיה בית המקדש קיים, יוצאין אף על איר מפני פסח קטן:

ד. על שני חדשים מחללין את השבת, על ניסן ועל תשרי, שבהן השלושין יוצאין לסוריא, ובהן מתקנין את המועדות. וכשהיה בית המקדש קיים, מחללין אף על כל מפני תקנת הקרבן:

ה. בין שנראה בעליל בין שלא נראה בעליל, מחללין עליו את השבת, רבי יוסי אומר, אם נראה בעליל, אין מחללין עליו את השבת:

ו. מעשה שעברו יותר מארבעים זוג, ועכבן רבי עקיבא בלוד. שלח לו רבן גמליאל, אם מעכב את הרבים, נמצאת מכשילן לעתיד לבא:

ז. אב ובנו שראו את החודש, ילכו. לא שמצטרפין זה עם זה, אלא שאם יפסל אחד מהן, יצטרף השני עם אחר. רבי שמעון אומר, אב ובנו וכל הקרובין, פשרין לעדות החודש. אמר רבי יוסי, מעשה בטוביה הרופא, שראה את החודש בירושלים, הוא ובנו ועבדו משחרר, וקבלו הפהנים אותו ואת בנו, ופסלו את עבדו. וכשבאו לפני בית דין, קבלו אותו ואת עבדו, ופסלו את בנו:

ח. אלו הן הפסולין, המשתק בקבץא, ומלוי ברבית, ומפריחי
יונים, וסוחרים שביעית, ועבדים. זה הכלל, כל יעדות שאין האשה
כשרה לה, אף הן אינן פשרים לה:

ט. מי שראה את החדש ואינו יכול להלך, מוליכין אותו על
הממור, אפלו במטה. ואם צודה להם, לוקחין בגדם מקלות. ואם
היתה דרך רחוקה, לוקחין בגדם מזונות, שעל מהלך לילה ויום
מחללין את השבת ויוצאין ליעדות החדש, שנאמר (ויקרא כג),
אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם במועדם: